

Χαμήλωσε σταυραητέ!

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Στο θεολογικό τοπίο του τόπου μας βρίσκεις τα πάντα. Παρουσίες κάθε λογής και τροχιές πελώριας ποικιλίας.

Από τις πιο χτυπητές περιπτώσεις, είναι ή νομή νευραλγικών θέσεων του ακαδημαϊκού ή του ποιμαντικού ιστού από ανθρώπους πού σε νορμάλ περιστάσεις κανένας δεν θα τούς εμπιστευόταν κάτι παραπάνω από την πώληση αντηλιακού στην παραλία. Οι ολίγιστοι, οι υπομέτριοι, οι αδιάβαστοι, οι ανίκανοι να κινηθούν στην πιάτσα της αληθινής ζωής, οι αναρριχώμενοι δυνάμει συμμοριών και οι μύστες της μικρόνοιας και τού μίσους αφθονούν όσο τα σαπρόφυτα σε πτώματα, όσο οι σκορπιοί στα άφεγγα.

Μαζί μ' αυτά, ομοίως χτυπητή κι ή μπαγιατίλα, κι αυτή σε γκάμα ικανή: Θεολογίες άπνοες και άγο-νες, πού αναδίδονται από το ανακάτεμα ενός κουρασμένου χυλού, άλλοτε με κουτάλα ενός αυτιστικού λεξιλογίου, άλλοτε με κουτάλα μιας επιστημοφάνειας. Και οι σεφ αυτού τού χυλού, επίσης σε ομογενείς ιριδισμούς: από μισαλλό-δοξους σταυροφόρους και παραληρηματικούς αιρεσιοκτόνους, μέχρι καλόψυ-χους πλην εξωγήινους διακόνους τού νομικισμού και του ηθικισμού...

Αυτή η λίστα ανελέητα ακριβολόγων χαρακτηρισμών μπορεί να μακρύνει πολύ, και μάλιστα να μακρύνει εύκολα. Από τη μια, έρχονται πλημμυρηδόν τα περιστατικά πού την επαληθεύουν και την κρατούν σε τραγική ισχύ. Από την άλλη, ή αντιδιαστολή από την παραπάνω πεθαμενίλα είναι, εδώ και μερικές δεκαετίες, κεντρικό χαρακτηριστικό τού λόγου κάποιων άλλων θεολογικών παρουσιών, οι οποίες, σε μια χοντρική χαρτογράφηση, αποτελούν τον αντίποδα της εν λόγω πεθαμενίλας. Είναι οι θεολογίες της ανανέωσης, της φρεσκά-δας, της κριτικής ανάγνωσης της παράδοσης, της ικανότητας διαλόγου με το σήμερα και με την ετερότητα. Είναι ο λόγος ανθρώπων άξιων, διαβασμένων, ικανών, επιστημονικά εξοπλισμένων, συχνά αδικημένων, πολύ συχνά οδοποιών. Λόγος πού πάλλεται από μια δυναμική ευαγγελισμού: ιδού —επί τέλους!- το σωστό, το απελευθερωτικό, το γόνιμο, το ανοιχτό στο μέλλον... Η δυναμική αυτή έχει, φυσικά, προΐστορία, πατέρες και δασκάλους. Στην τωρινή συγκυρία πάντως εκπροσωπείται από ανθρώπους διαφόρων δεκαετιών, οι οποίοι βρίσκονται τώρα στο θεολογικό

προσκήνιο και δημιουργούν. Απέναντι στα σαπρόφυτα και τούς σκορπιούς, σταυραετοί στους ανοιχτούς αέρες!

Όμως...

Να κλίνουμε το γόνυ προσευχητικά! Για το αλλιώτικο κακό, πού γίνεται αλλιώτικά απ' ό,τι τα κακά των σαπρόφυτων και των σκορπιών: γίνεται σχε-δόν απροσδόκητα, εκεί πού δεν βλέπεις σήψη και κεντρί, περίπου άρρητα, σίγουρα πικρά. Είναι το κακό πού γίνεται με όρους καλού, κι εδώ ακριβώς ρι-ζώνει το περίπου άρρητό του. Ένα-ένα τα συστατικά του σταυραητού είναι μόνο προς έπαινο: κόκκαλα γερά; όραση ακαταμάχητη, ταχύτητα νου και κορ-μιού ζηλευτή, αφοσίωση στον στόχο θαυμαστή, ράμφος τομώτατο, πόδια στιβαρά. Μόνο ευγνώμων μπορεί να είναι κανείς για την ύπαρξη των σταυραητών, πού σηκώνουν την ψυχή στα ύψη για να ανασαίνει καθαρά και να διακρίνει τα πνιγηρά του κάμπου.

Τον παλαιικό Κώστα Κρυστάλλη έχει κάθε λόγο να τον θυμηθεί ή καψερή ή θεολογία μας και να επαναλάβει την παράκλησή του: «Παρακαλώ σε, σταυραητέ, για χαμηλώσου ολίγο / και δώσ' μου τες φτερούγες σου / και πάρε με μαζί σου, / πάρε με απάνου στα βουνά / τί θα με φάη ο κάμπος»! Παρ' όλ' αυτά -επανέρχομαι- το αλλιώτικο, το πικρό κακό είναι αυτό πού γίνεται με όρους καλού. Είναι το να κρύψει τον ήλιο ο σταυραητός!

(απόσπασμα από κείμενο που μοίρασε ο Θανάσης Παπαθανασίου στο 3ο διεθνές συνέδριο με τίτλο «Το τραύμα»)